

U pomalo potisnutom prostoru na muzejskoj mapi Novog Sada, Spomen zbirci "Jovan Jovanović Zmaj" u Sremskoj Kamenici, Muzeja grada je, 6. decembra, na dan Zmajevog rođenja (po gregorijanskom kalendaru), otvorio izložbu multimedijalnog umetnika, strip crtača, ropera, istoričara srpske rok scene, Vladimira Nedeljkovića Zontaga.

Ovaj neobičan umetnik, čija je dugogodišnja preokupacija lik i delo Nikole Tesle, spojio je svoje sklonosti i načinio iskorak u svetu umetnosti, i strip na velika vrata uveo u muzejski prostor.

- Ovo je veliki događaj za porodicu Nedeljković. Čudi me što sam ja jedini stvaralac koji je pokušao da razna Teslina otkrića primeni u umetnosti. Meni je fascinantno da u celom svetu milioni ljudi rade inspirisani pronalascima našeg Nikole Tesle. Ideja za čitav ovaj projekat nastala je na osnovu jedinog susreta između dva velikana Tesle i Zmaja, 2. juna 1892. godine u Beogradu, kada su Nikolu Teslu dočekali i kralj Aleksandar Obrenović, znameniti ljudi onog vremena, a svoju pesmu „Pozdrav Nikoli Tesli i dolasku mu u Beograd“, prvi i jedini put govorio je Jovan Jovanović Zmaj. Tesla je bio toliko dirnut da je pesniku poljubio ruku. S druge strane, Nikola Tesla je preveo više od deset pesama Čika Jove Zmaja i on slovi za prvog književnika čije je delo prevedeno i objavljeno u SAD. Tesla je svoje otkriće prve neonske lampe predstavio javnosti 1890. godine. Predstavio ih je tako što ih je držao u ruci kao mačeve bez žica, bez kabela, sa donom na cipelama debljine 10 santimetara, zbog izolacije, tako da je u tom trenutku bio visok 2metra i 10 santimetara, kao mačevalac. To je kasnije iskorišćeno u čuvenom filmu George Lucas-a „Star Wars“, u kojima su Džedaji imali neonske mačeve. Jedan od prvih dizajnerskih poduhvata bila je neonka u obliku ćiriličnog nadimka njegovog prijatelja ZMAJ, koju je poklonio svome prijatelju. Replika ove lampe napravljena je uz veliku pomoć ljudi, prijatelja pre svega iz Muzeja Nikole Tesle iz Beograda.

-Zmaj Jova je isto tako ima mnogo veze sa stipom. Mnogi ljudi ne znaju da je on prvi objavljivao stripove i ne samo u Srbiji već i u Evropi – proto strip. To su bile priče u sličicama koje su izgledale kao pravi stripovi. Čika Jova je među srpskim intelektualcima i omladinom non stop forsirao umetnost kroz priče, eseje, slikovnice, strip, i stalno je objavljivao neke nove časopise. Bili su to pravi fanzini i možemo reći da je začetnik strip scene. Na neki simboličan način, dobro je što je Tesla u stripu jer je i on voleo strip tako da je i to neka veza sa današnjim događajem. Nadam se da će strip biti prisutan i u budućim mesecima godinama u Muzeju, kako doznaćemo - izjavio je Vladimir Nedeljković.

Direktorka Muzeja grada, Vesna Anđelković Angelovska, nije krila svoje zadovoljstvo i uspeh u oživljavanju ovog prostora, koji zaslužuje više pažnje i ovakvom izložbom, replikom lampe i jednom vrstom umetnosti koja priča priču na jedan prihvatljiviji način, veruje da će privući pažnju

javnosti ka ovako značajnoj kulturnoj baštini.

Potpredsednik Narodne skupštine, Nikola Novaković naglasio je da je ovo vrlo specifična izložba, unikatna u ovo naše vreme, izložba o dva velika prijatelja koja su se samo jednom sreli, i trećeg prijatelja, koji nastavlja njihovo prijateljstvo posle više od jednog veka. Gospodin Novaković je dodao da je jednom „slučajnošću“ izrađena replika lampe ZMAJ-a, a onda se ova izložbena priča samo za sada završava. Ona će biti nastavljena i trajaće, „kao i prijateljstvo dokle god je te teme, a tema je večna“, i dodao:

- To su dva najveća čoveka, moderna Srbina. Jedan je Srbin naučnik, a drugi nepriznati najveći Srbin pesnik. Nažalost, nikada nismo priznali da je Zmaj Jovan Jovanović po svom opusu i stvaralaštvu najveći srpski pesnik. To prijateljstvo iz samo jednog susreta koje je rezultiralo lampom, pesmom, prevodima je nešto što je obeležilo kraj XIX veka.

Izložbu su pomogli i kustos Spomen zbirke „Jovan Jovanović Zmaj“, Marijana Ratkelić, koja je podržala celu ovu priču i pomogla Vladimiru Nedeljkoviću da je osmisli i ostvari u prostoru.

Ako posetite ovu izložbu uvek možete da se podsetite i Čika Jovine kuće, njegove radne sobe, prostora u kojem su nastajala njegova neprolazna dela, da se vratite u svoje detinjstvo i setite se neke njegove pesme.

[Više slika sa otvaranja Izložbe u Spomen zbirci J.J.Zmaj u Sremskoj Kamenici, možete videti o v d e.](#)